

SAMOUPRAVA

POLITIČNO GLASILO SLOVENSKEGA LJUDSTVA.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Wolfova ul. 1/l.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani.

Izhaja vsak četrtek.

Naročnina mesečno Din 4.—, celoletno 50.—

Posamezna številka Din 1.—

Inserati po tarifi, pri večjem naročilu popust.

Pred odločitvijo.

Še par dni nas loči od odločilnega dne, ko bodo jugoslovanski državljani odločili s kroglico v roki usodo naše države za nepregledno bodočnost. Volilni boj se je razvnel po celi državi. Vsi so na delu. Narodni blok dela s polno paro. Povsod so izgledi na sijajno zmago, vendar moramo delati do zadnjega s podvojeno silo, ker slabo seme rado samo vskali in ker imamo polno nevarnih sovražnikov, ki bi radi zasejali ljuliko razdora med poštene ljudi. Opozicionarci sami sicer obupujejo in ne verujejo v uspeh volitev, ker računajo z možnostjo, kar so objavili tudi v časopisju, da bo parlament zopet razpuščen, ako dobe oni večino, in bi nastopila diktatura. Vendar ne smemo držati roke križem do popolne zmage. Njih trud je zastoj podreti režim Narodnega bloka,

Separatistične stranke in stranke, ki samo rovarijo proti državi in jo ovirajo pri ureditvi, ne smejo nikdar več priti do odločilne moči. Obstoje naše države zahteva, da ne bo nikdar več izročeno vodstvo nje Radiću ali klerikalcem. V svrhu samoobrambe bi država, če bi bile potrebne nove volitve, pozvala narod k odločitvi še dvakrat ali trikrat, zato je brezmišlno kaj drugega voliti, kakor Narodni blok, in ljudstvo, ki bo drugače volilo, si bo stanje mesto zboljšalo še poslabšalo. Hvala Bogu, splošno iztreenje napreduje tako razveseljivo, da ponovnega apela na narod ne bo treba, — ker je zmaga Narodnega bloka zasigurana, — in da se bo moglo pričeti redno delo za politično in gospodarsko konsolidacijo že po 8. februarju, odnosno po sestanku nar. skupščine, ki bo ta dan izvoljena.

Vse intrige, ki jih spletajo nasprotniki Narodnega bloka, se razblinjajo v nič, ker je vsem pristašem Nar. bloka pri sreči le dobrobit države. Naši pristaši ne gredo na lim spletkam protivnikov in svoja slučajna nesporazumjenja lepo med seboj poravnajo in tako skvarijo veselje opozicionalcem.

Naspronikom Nar. bloka ni nobeno sredstvo preostudno v njih volilni borbi, v katero so zavlekli studentovsko mladež na univerzah, in v kateri kličejo intervencijo tujih držav. Za Radića, pri katerem se je našla lastnoročno pisana izdajalska pogodba z Madžarsko, le podpis manjka — na kar se izgovarjajo, se zavzemajo ruski komunisti, češ, da se dela nasilje. — Tisti komunisti, ki so pomorili na milijone ljudi — mnoge samo na anonimno ovadbo. Za nemškega poslanca v Banatu Krafta, ki je bil ranjen na shodu v splošni rabuki, so izposlovali intervencijo Nemčije. Uradništvo begajo, da ga vlada preganja in zapostavlja, dasi so oni, ki so bili na vladi, izdali okoli 900 dekretov o upo-

kojitvi in premestitvi uradništva. Kmete slepe s praznimi obljubami, dasi so oni največ krivi visokih davkov. Klerikalci izrabljajo na vso r.oč cerkev in sv. vero, med tem ko se družijo s Turki in brezvercem Radićem. Vendar

vse nič ne pomaga. Njih vrste se redčijo in stranke cepijo. Zmagal bo le nacionalni blok, zato kdor hoče sebi koristiti, bo vrgel kroglico v

DRUGO SKRINJICO.

Mirotvornost in svoboda boljševikov predpodoba obetanega federalističnega raja Korošca, Radića, Davidovića & Komp.

Vse opozicionalne stranke opevajo mirotvornost in svobodo ruskih boljševikov ozir. komunistov. Vsako neprijazno dejanje proti ruskim komunistom razbobnajo vsi opozicionalni listi zlasti še klerikalni kot sovražstvo do ruske slovanske države, katero komunisti sami nočejo imenovati ne Rusijo in ne slovansko državo, ampak jo imenujejo SSSR — Zveza (sojuz) Socijalističnih Sovjetskih Republik. Zato pogledimo ta komunistični raj, ki bi ga radi Korošec, Radić & Komp. pričarali tudi v Jugoslaviji, malo bolj natančneje.

Radić, ki se je vdinjal komunistom in stopil kot njihov prvobojevnik na Balkanu v njihovo kmetsko internacionalo, da pripelje celo Jugoslavijo v naročje komunistov, agitira po Hrvatskem, da ni treba vojske in da ne bo več vojn. Isto so pridigovali ruski komunisti. Oni so šli v začetku celo tako daleč, da so rekli, da se mora sploh smrtna kazen odpraviti. A pogledimo kako stoji stvar danes. V revoluciji sami so komunisti, ki so prej propovedovali nauk za odpravo smrtnih kazni, pomorili več svojih lastnih bratov Rusov, kakor jih je padlo v celi svetovni vojni, pobitih od sovražnih rok.

In vojaštvo je narastlo 1922. leta na pol-druhi milijon mož, ki požre malo manj kot tretjino vseh državnih dohodkov, t. j. od 2,253,600.000 zlatih rubljev celih 667,920.000 zlatih rubljev ali eno petino več kakor v osvraženih carski Rusiji. Sovjetska Rusija je danes edina država na svetu, ki ima pod orožjem nad en milijon ljudi. V slučaju vojne je sposobna postaviti na bojišče do šest milijonov dobro izurjenih mož.

Ruska armada je razdeljena na 8 okrožij, in sicer: 1. moskovsko, 2. leningradsko, 3. zapadno (smolensko), 4. južno-zapadno (kijevsko), 5. kavkaško (rostovsko), 6. volško (samarsko), 7. turkeštansko, in 8. okrožje skrajnega vzhoda (omsko). Vsa armada ima 17 vojnih korpusov, 56 divizij pešcev, 15 divizij konjenice, 7 avtomobilskih brigad in druge manjše vojaške edinice, poleg tega pa seveda tudi močno artilerijo.

Vojaška služba je obvezna in jo mora vršiti vsak državljan v dobi od 20. do 40. leta. Kadrski rok traja za pešce in topništvo

18 mesecev, za konjenico 30, za avijatiko 42 in za mornarico celo 54 mesecev. Kljub temu pa zahteva vojna uprava, da se službeni rok za vse vrste orožja še znatno podaljša.

Tako izgleda miroljubnost komunistov, zaveznikov Radića in prijateljev naših klerikalcev v resnici.

Nič boljše ni z državljsko, intelektualno in tiskovno svobodo. Piscu teh vrstic so osebno znani slučajji, da so bile stare ženice postreljene samo zato, ker so rekly, da je bilo prej pod nekomunistično vlado boljše vsaj toliko, da so mogly kaj na trgu kupiti. Znano je namreč, da so komunisti do pred kratkem prepovedovali vsako svobodno trgovino — tudi zelenjave se ni smelo prinesiti na trg — in so obstojali le državni kooperativi-konsumi. O svobodi prepričanja, učenosti in tiska pa sploh ni govora. Največji svetovni učenjaki, ki niso priznali komunistov za edinozveličavne so ali bili preganjani ali pa so umrli od gladi. Časopis ali knjiga se ne sme tiskati razen komunistična, še celo ne od socijalističnih menjševikov — naši socijaldemokrati. O naprednem tisku se še misliti ne sme. Kogar se zasači, da tiska ali razširja najsibodi kakoršnikoli tisk razen boljševiškega, roma brez pardona v zmrznjeno Sibirijo ali pa ga reši njegove muke vrva vratom. Celu nabožne knjige so vse požgali, ali pa jih spravili na varno pod ključ v muzeje. Pri komur jih še najdejo, ga sodijo kot hudodelca.

Taka je tedaj svoboda pri prijateljli naših klerikalcev in Radića. Pri nas pa kričijo o gaženju svobode, če se samo odstrani iz državne službe one, ki propovedujejo nauke teh resničnih zatiralcev vsake svobode kakor n. pr. vseučiliške profesorje v Zagrebu dr. Bazala in dr., in če ustavijo list, ki je cel čas obstoja naše države, isto blatil, netil medsebojno mržnjo državljanov, dočim je bil pod Avstrijo najponižnejši sluga države in vsakokratne vlade, kar je bil »Domoljub«.

Bog nas obvaruj komunistične svobode in mirotvornosti, po kateri zdihujejo klerikalci v »Slovincu« in katero nam ponuja Radić.

Prava svoboda je tista, ki jo nam narekuje ljubezen do domovine, do države in do

rodnih bratov. In te ljubezni zastoj se išče pri klerikalcih in njihovih zaveznikih, ki vsako najmanjšo, da ne rečemo napako, pogreško v državi, razbojnajo pred celim svetom za zločin in se ga vesele, ampak pri oni stranki, ki je srbski narod rešila iz turške sužnosti in privedla našo državo do te moči, ki jo ima danes, in ki jo hoče pripeljati do največjega procvita, in ta stranka je Narodna radikalna stranka in njene zaveznice v narodnem bloku. Da more pripeljati državo do najlepše bodočnosti, je lahko vsak prepričan, kdor ve, kako majhna in kako zapuščenca je bila Srbija pred 50. leti. To vedo vse stranke, ker ni je stranke, ki ne bi iskala prijateljstva z radikali. — Klerikalci še najbolj, — zato v boj za nositeljico prave svobode, za radikalno stranko in njene zaveznice v Narodnem bloku.

Demagogija.

Kaj je pa zopet to, demagogija? Demagogija je, ko hujskajo klerikalci uradnike in invalide in dr., češ, da država daje njim mesto raznih dobrin, poviška plače, invalidnine itd., jim kaže le figo, ko pa nakaže denar za iste invalide in uradnike, pa pravijo kmetom, da država razsipa državni denar z žuljavimi rokami kmeta in delavca prislužnega in vplačanega v obliki davka. So kakor farizeji, ki so skušali Jezusa in ga vprašali, če se sme plačevati davek rimskemu cesarju. Mislili so si, če reče Kristus, ne sme se plačevati, ga zatožimo rimskemu namestniku, češ, da ščuva proti državi, če pa reče, da se mora dati davek, porečemo Judom, da je prijatelj Rimljanov, tedaj neprijatelj Judov in tedaj ni Odrešenik. Jezus pa je videl v njih hudobno srce in poznal njih naklepe, zato reče, naj mu pokažejo zlatnik. Ko ga pokažejo, jih vpraša, čegava da je podoba na zlatniku cesarjeva. Oni odgovore: »Cesarjeva.« Tedaj dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega, jim odgovori. Ako bi bili naši klerikalci res zaščitniki sv. vere, bi morali ravnati se po Kristusovemu nauku, a se ne držali farizejev.

Demagogija je, ko propoveduje Radić po Hrvaškem, da v njegovi republiki ne bo davkov, ne uradnikov, ne vojske in da se bodo državljani zastoj vozili po železnici in po ladjah. Bil so slučaj po zadnjih državnozbornih volitvah, ko je dobil na Hrvaškem Radić večino, da seljaki niso hoteli plačati na vlaku listka, češ, da jim je Radić obljubil, če zmaga pri volitvah, se bodo zastoj vozili. Na progji Osijek-Zdenci v Slavoniji se je razvil v tej zadevi med enim seljakom in enim izobražencem sledeči razgovor: »Brate, kako misliš, kdo bo platil železnico in jo vzdrževal, ako bo železnica zastoj prevažala ljudi in blago.« »Pa bogami, država,« odvrne seljak. »Kje bo država vzela denar za železnico,« vpraša gospod. »Šta ga ona ne radi (dela),« je bil hitri odgovor. Sopotnik se je mučil več kot pol ure, da je raztolmačil seljaku, da država ima le toliko premoženja, kolikor ga dobi potom davkov, carin in državnih podjetij, med katera spada tudi železnica. Če državljani ne bi plačevali davkov in če bi imela državna podjetja samo zgubo, bi denar, ki bi ga izdajala država, ne imel nobene vrednosti, kakor je bilo v Rusiji in Nemčiji, ko se ni moglo za biljon kupiti niti kosček kruha, za katero vsoto bi mogel pred vojno upiti skoro pol Evrope. Država sme in more izdati papirnatega denarja le toliko, kolikor ima zlate zaloge in kolikšna je vrednost državne imovine.

Demagogija je torej ščuvanje ljudstva za to stvar ali idejo in istočasno ali takoj nato

proti isti stvari ali propovedanje politično nemožnih ali neizvršljivih dejanj, kar ljudstvo v svoji nerazsodnosti ne izprevidi.

Klerikalci pravijo, da so predstavitelji slovenskega ljudstva in Radić, da je zastopnik hrvatskega naroda, a v resnici so hujškači nerazsodnega ljudstva. Človeška usoda je ta, da vsak rajši naseda hujškaču, ki mu prorokuje brezskrbno življenje, kakor pa poslušar razsodnega moža, ki pravi, da le v delu je rešitev narodov. Bolj, kakor kadar koli veljajo sedaj svetopisemske besede, da si bo človek v potu svojega obraza služil svoj kruh.

S trdim delom vseh slojev pridemo do lep-

še bodočnosti, ko bo prenehala draginja, kmet z veseljem plačeval zopet malenkostne davke in uradnik mogel nastopati primerno njegovemu stanu.

Do tega pa ni ne našim klerikalcem in ne Radiću z njegovimi pomagači in drugim piekucuškim elementom. Ali so ti že kaj dobrega storili cel čas obstoja naše države? Nič. Njim je glavno demagogija ali hujskanje dobrega ljudstva, ki v svoji priprostosti njim verjame.

Spoznaj, slovensko ljudstvo, svoje zapeljivce in hujškače, obrni jim hrbet in pridruži se tem, kjer je resnično pravo delo, t. j. Narodnemu bloku.

Bratski sporazum

Kateri Jugosloven in patrijot ne želi bratskega sporazuma, da bi se vsi Jugoslovani med seboj razumeli in živeli v miru in slogi. Kdo je kriv, da vlada med nami še vedno nesloga. Ustvarjajo se stranke bratskega sporazuma, a strasti medsebojne mržnje se še bolj množe. Kje je krivda? Krivda je ravno pri teh, ki največ kriče o bratskem sporazumu. Ali ne palijo najbolj te stranke strasti bratske nezavisti. Kjer je nezavist, tam ne more biti sporazum. Sporazum je mogoč samo, kjer se počutijo vsi, da so bratje, da so eno, da so Jugoslovani, ki imajo iste dolžnosti in iste pravice. Stranke Narodnega bloka nudijo vsem brez razlike Slovincem, Hrvatom in Srbom iste udobnosti. Slovenec je ravno tako lahko minister kakor Srb, še celo namestnik prednika ministrstvu. Enako število Slovincem voli isto toliko poslancev, kot Srbi ali Hrvati in v parlamentu imajo zopet vsi poslanci iste pravice. Kje je tukaj zapostavljanje? Nasprotno pa sporazumaške stran-

ke zahtevajo vsaka zase nekaj drugega. Radić hoče hrvatsko republiko, Korošec avtonomijo Slovenije, Spaho samostojnost Bosne in Davidović pa sam ne ve, kaj bi napravil, ali naj bi tem dal zahtevano ali ne ali kaj naj naredi s Srbijo. Opozicionálni blok bi se moral imenovati blok nespোরazuma ne pa sporazuma.

Kdor hoče imeti enake pravice v Jugoslaviji, naj se pridruži Narodnemu bloku, ki res daje vsem svojim članom iste pravice. »Sporazumaše« pa naj vsak nažene, ker ti so zdražbarji-nesporazumaši, ne pa sporazumaši, a kar je najslabše, popolnoma odvisni od veleizdajalca, v ječi zaprtega Radića.

Zalostno je to, da hočejo nekateri naprednjaki veljati za radikale in se družijo s sporazumaši, da tako oslabe napredne vrste in pomagajo klerikalcem, da se še obdrže na površju. Prepričani smo, da bo slovenski narod 8. februarja obračunal z njimi in dokazal, da je sporazum gotov v Narodnem bloku.

Nedolžnost Radića?!

Če bi smeli verjeti klerikalcem in Prepehlu, ni na svetu bolj nedolžnega človeka, kakor je Radić in ne bolj po krivici preganjan ljudi, kakor so njegovi kompanjoni dr. Maček in drugovi.

Našla se je pogodba z Madžarsko, lastnoročno pisano od Radića, našla se je njegova osebna korespondenca z bolgarskimi in ruskimi prvimi boljševiki, kjer se govori o revoluciji v naši državi, o odstopu celega teritorija našim sosedom, ve se, da je bil dr. Maček v ozkih stikih z komunističnimi agitatorji, dobival od njih tajna navodila in cele kope denarja, na stotisoče dinarjev za izvršitev teh navodil, in vendar se proglašajo ti ljudje za nedolžne, da so delali popolnoma zakonito. Varuhi reda in obstoja države pa

se proglašajo za nasilnike in tlačitelje svobode. Iz tega se vidi, kako globoko se je pri nas ukoreninilo že zlo, in da je bil skrajni čas, da so zaprli te hujškače. Še par mesecev in imeli bi drugo Rusijo ali pa Madžarsko v izdaji 1919, ko bi prišli nas mirit sosedje in bi vsak vzel za plačilo, kar bi se mu dopadlo. Italija Slovenijo do Trbovelj, Nemci Štajersko do Zidanega mosta, Ogri Slavonijo do Drave, Rumuni Banat in Bolgari Makedonijo in bila bi tedaj mirna Bosna. Klerikalcem bi se izpolnila želja, da so v isti deželi kot sv. Oče papež.

Ne boš, brate. Dok mi živimo, če biti Jugoslavija in Slovenci bomo svobodni v bratski državi.

Uničujoča sodba o Pucelju od njegovih lastnih pristašev.

Na Štajerskem je velika večina voditeljev SKS spregledala, kako pogubonosna je politika g. Pucelja, ki je ostal radi svoje brezglave politike popolnoma osamljen v političnem življenju Jugoslavije, zato so ga zapustili in osnovali lastno stranko, ki izdaja svoje glasilo »Severno Stražo«. Ta prinaša v zadnji številki pod naslovom:

»Kaj je storil Pucelj v 20 mesecih svojega ministrovanja za kmetijski stan« uničujočo obsodbo ministrovanja in poslančevanja g. Pucelja. Članek je tem bolj zanimiv, ker je pisan od moža, ki je bil z g. Puceljem vsak dan skupaj in imel v Beogradu priliko sam in na lastne oči opazovati delovanje tega go-

nerala, a se tudi na lastne oči prepričati, da je bil g. minister in poslanec škodljivec kmetijskih interesov ter da ni v 20 mesecih kot minister izpeljal niti ene večje zadeve v korist kmetijskega stanu. Poslušajmo, kaj piše glasilo mariborske SKS o g. Pucelju:

»Na svojih shodih je g. Pucelj vedno našteval, kaj je kot minister kmetijstva na korist kmetov dosegel. Tu ste slišali zvoniti o izposlovanju svobodnega izvoza živine, konj in svinj, zabranitev uvoza laškega vina, odstranitev poslovnega davka na selmih, dovoljenje proste trgovine in klanja telet, davka prosta žganjehuka za dom, povišanje ekstenzija minimuma itd. itd.

Pribijemo, da so vse to bile zahteve in pogoji kluba SKS pri vstopu v vlado, ki so bili tudi vsi sprejeti in obljubljena takojšnja izvršitev, da pa pri izposlovanju vseh teh za kmetijstvo velevažnih naredb tedanji minister Pucelj ne le ni imel najmanjše zasluge, temveč je nasprotno zadevo oviral in zavlačeval mesece, da se ni mogla urediti, nakar je moral klub preko njega in proti njegovi volji zadevo urediti. Pribijemo, da se gosp. Pucelj med tem, ko se je večina tovarišev iz kluba trudila po vseh ministrstvih za udeležitev teh, pri vstopu v vlado nam danih obljub, ni upal niti odpreti ust v ministrskem svetu ali pri predsedniku vlade. Nasprotno, ko se je cele mesece zavlačevalo z izpolnitvijo obljub, z donešenjem zgorajšnjih naredb, so postajali nekateri tovariši poslanci od dne do dne bolj razburjeni in zahtevali od Pucelja, da takoj izposluje udeležitev obljub ali pa da gremo iz vlade, je minister Pucelj vedno in vedno lagal v klubu tovarišem, češ, da je že nešteto krat zadevo urgiral pri Pašiču in ministrskemu svetu, pa da se mu je reklo, da žal sedaj še ni mogoče odpreti izvoza živine, ker ima naša država tirjati od Nemčije iz reparacijskih dobav mnogo živine, katero pa ne bi dobili, če bi oni vedeli, da imamo svoje živine toliko, da jo izven države prodajamo itd. Glede žganja je lagal, da je že tudi urgiral, da pa ne bo šlo, ker hoče vlada ta davek nasprotno tudi na Srbijo razširiti. Tako je imel take izmišljene izgovore vlade za vse zgorajšnje zadeve vedno pripravljene in jih lajal ob vsakem razgovoru v klubu. Končno se je del članov kluba naveličal teh laži, ter stavil klubu ultimatum. Na ta pritisk je šla trojica (brez Pucelja) k Pašiču in mu stavila pogoje, da se vse navedbe tekom 48 ur zakonijo in izvrše, ako ne, pa gre naš klub iz vlade. Takrat je Pašič odvrnil: kar smo obljubili, to se mora izvršiti; davno bi se bilo že lahko naredilo, če bi nam bil Pucelj kaj o tem omenil. Povedalo se mu je, da Pucelj trdi, da vlada noče tega storiti. Pašič je odgovoril: Nije istina, vlada to vse može i treba je tako, pa Pucelj nam nije ni najmanje o tome ništa kazao. Tako se je dokazalo, kar se je potem tudi Pucelju v klubu povedalo, da si je Pucelj vse dotične izgovore vlade sproti namišljal in prosto svoje klubske tovariše nalagal, v strahu, da bi moral res zapustiti ministrski stol, če bi okrog vlade sitnarili; on sam pa ni storil ničesar, bodisi iz lenobe ali nezmožnosti. In vse te zahteve so se potem res v teku 48 ur zakonile in izvršile brez Pucelja, preko njegovih laži in lenobe.

In kaj je še morda potem storil za kmeta? Kako mesarsko je proti tovarišem iz kluba nastopal, skrbel samo, da si ohrani ministrski stol; kako »visoko« gledal na kmete, ki so dostikrat prišli v Beograd po intervencijah, jim naklonil edino kak prezirljiv pogled, nikdar pa ni storil za nje niti koraka; kako pa je postopal z raznimi bogataši, bankirji, tovarnarji itd., ki so ga rabili za posredovanja, kako jim je storil vse usluge, prevahal jih z avtom po Beogradu, jih vozil v salonskih vozovih, si dal po strokovnjakih izdelati raznih nujnih načrtov o kmetijstvu, menda 14, pa si niti enega ni upal spraviti pred ministrski svet in ga uveljaviti ali zakoniti itd. itd. To vse bomo, ker so nas njegovi trabantje okrog »Kmetijskega lista« prisilili, točno pojasnili. Upamo tudi, da bo Puceljev gromovnik, g. Mermolja, še kaj v tem oziru povedal, saj je v Beogradu vedno tožil čez Pucelja. Povedal nam bo, da je tudi podpisal dotični ultimatum, pa ne iz ljubezni do

delu ali kmeta, ampak le, ker je Urekov kovčeg trčil v Mermoljevo čelo, kjer je pa povzročil izboren preobrat v Mermoljevih možganih, ki so končno spoznali, zakaj je g. Mermolja pravzaprav bil poslan v Beograd.

Pribijemo, da g. Pucelj kot minister v 20 mesecih ni izpeljal ali dovršil niti ene večje zadeve v korist kmetijskega stanu. Pa tudi v nadaljnjih 19 mesecih kot narodni poslanec ne more razen glasovanja za klerikalno-radičevsko vlado pokazati niti enega najmanjšega uspeha. Manjka mu onih energičnih ljudi, ki so kot poslanci njegovega kluba garali in donašali uspehe, s katerimi se je potem bahal po shodih kot sraka s pavovim perjem. Ker pa teh ljudi več ni, tudi ni nobenih uspehov, s katerimi bi Pucelj krošnjari in zbiral glasove. Zato si je umislil zelo komodno parolo: »Boj za kmetijsko vlado!«.

Veličastna manifestacija belokranjskih kmetov za kandidata Narodnega bloka dr. Niko Zupaniča.

Kakor smo že parkrat poročali, ni skoro kraja in vasi v Belokranjini, ki jo ne bi kandidat Narodnega bloka dr. Niko Zupanič na svojih agitacijskih potovanjih zadnje tri tedne posetil. S svojim možatim nastopom in poljudnim vedenjem si je znal povsod pridobiti neomajeno zaupanje in simpatije prebivalstva, ki mu je dalo enodušno zagotovilo, da bo glasovalo 8. februarja za Narodni blok in spustilo kroglice v 2 skrinjico.

Preteklo nedeljo 25. t. m. se je pojavil v svoji rodni župniji Podzemlju, kjer se ga je najmanj pričakovalo, in v središču Belokranjske Črnomlju. Ker je tu najbolj poznan, je mislil sam, da v svojem rojstnem kraju mu ni potreba prirejati političnih shodov, ali na ponovne od rojakov izražene želje, da tudi pri njih priredi kak shod, da obrazloži politično situacijo in program Narodnega bloka, se je končno vendar odzval.

Shode Narodnega bloka, ki jih je držal pretečeno nedeljo g. dr. Niko Zupanič v Gradcu in v osrčju Belokranjske, Črnomlju, ostanejo slehernemu udeležencu v trajnem spominu. To niso bili shodi, to so bile sijajne manifestacije kmetov in delovnega ljudstva za narodno edinstvo in veličastno navdušenje za predstavitelja te ideje in kandidata Narodnega bloka.

V Gradcu je bil sklican shod ob pol 3. popoldne v veliki dvorani gostilne g. Julija Mazelle. — Že pol ure pred otvoritvijo shoda je bila dvorana nabito polna samih zavednih volilcev-kmetov, delavcev, obrtnikov i. dr. iz bližnjih in daljnih okoliških vasi, kakor domačinov iz Gradaca, Klostra, Vranovič, Podzemlja, Grma, Primosteka, Otoka, Zemlja, Kaplišč, Boršta, Priložja, Krasinca in iz oddaljenih Gribelj ter celo iz občine Vinjega vrha v semiški fari je prišlo več uglednih mož, ki so vsi nestrpnost čakali nastopa kandidata in borca za pravice svojih rojakov. Ljudje so prišli peš, na konjih in vozovih. Iz Gribelj samih je prišlo 10 voz ozaljšanih s smrekovim zelenjem in državnimi ter slovenskimi zastavami. Na čelu povorke v prvem vozu je bil pomeščen tamburaški zbor pod vodstvom g. Mikota Jakovčiča.

Točno ob pol 3. uri je stopil na oder gradski župan in bivši deželni poslanec g. Mazelle s kandidatom g. dr. Niko Zupaničem in namestnikom kandidata g. Karlom Müllerjem, otvoril shod ter pozval navzoče na več stotin broječe zborovalce, da si zberejo predsed-

ki jo bo dosegel, če ne prej, sigurno čez 50 let!?

Neki priprosti kmet je odgovoril: »50 let naj torej čakamo, čez 5 let pa bomo pod takimi razmerami vsi propadli in naši otroci ne bodo mogli niti beračiti, ker ne bodo imeli kje, ker nihče ne bo nič več imel.« Ali ne velja to v polni meri za Pucelja in njegove ljudi? Čez 50 let torej bomo dobili še-le kmetijsko vlado! Mi pa le trpimo ta čas, bo nas že prej vrag pobral, Samo pridno nosimo kroglice skup, da jih bo saj za Pucelje dijete, ki ne misli baš čakati 50 let, da postane minister kmečke vlade.«

K tej uničujoči obsodbi g. Pucelja nam ni treba ničesar dostavljati. Nas le veseli, da so tudi pristaši SKS sami prišli do spoznanja, kakšen demagog in politični prevarant je gospod Pucelj.

nika shoda. Zborovalci so z enoglasnim vsklikom izbrali za predsednika shoda g. Mazelle, ki se je prisrčno zahvalil za izkazano zaupanje ter jim obrazložil zgodovinsko važnost predstoječih volitev za državo in narodno gospodarstvo. Nato je predstavil zborovalcem kandidata Nar. bloka g. dr. Niko Zupaniča, ki je burno pozdravljen in med živjoklici povzel besedo in izvajal svoj ganljivi govor. »Njegovo srce je polno veselja,« je govoril kandidat, »in ganjen je v dno duše, ko nastopa kot politični govornik prvič v življenju v svojem rodnem kraju, ker ga je kruta usoda gonila v njegovih najlepših letih pred vojno in med vojno po tujini, dočim so tu gospodarili tujci in stranke, ki ne poznajo oz. niso hoteli poznati potreb Belokranjske, ampak so le lovili mandat.« »Sedaj sem srečen,« je nadaljeval govornik, »ko sem doživel dan, da morem s svojimi najbližnjimi »razdreti« besedo ter razmotrivati z Vami o državnih in gospodarskih problemih svojih krajev. Težak in usodepoln čas je nastopil za državo in za nas vse. Kakor so se angeli razdelili v dva tabora pri uporuh Luciferja, tako tudi sedaj v naši državi se grupira cela Jugoslavija v dva tabora — za državo in proti državi. Oni, ki hočejo sebi in državi dobro, so združeni v Narodnem bloku, vsi drugi pa, katerim ni mar občni blagor in slede le svojim strastem, ki njih same upropaščajo, tvorijo takozvani opozicijski blok, kjer so vsi mogoči pusto-lovci, zgararji in avanturisti kakor klerikalci, Puceljevi Samostojneži, Radičevi priganjači — Prepeluhovci in Murnovci, Raufenkerarji (Ravniharjevci), komunisti in druga politična golazen. Nar. blok hoče državo urediti in jo priversti v normalne predvojne razmere. Država ne bo nikoli urejena, če se bo samo politiziralo in kritiziralo, kar pa bo vedno, dokler se bo toliko strančič borilo za premoč. Predpogoj za vsako resno delo je, da zgine teh 25 strank, da jih narod zapusti in se oklene dveh ali treh velikih strank, ki bodo lahko samostojno delale v parlamentu in na vladi. Potem bo mogoče urediti državo, zenačiti zakone in davke, da ne bo Slovenija plačevala več davkov kakor Banat in drugi kraji, kjer še ni izvedenih katastrof, in bo tako izgubil očiitek, da Slovenijo izmoghavajo. bo homogena vlada, tudi ne bo potreba drugo leto volitev, ki požrejo toliko ljudskega denarja, ampak le v vsako četrto leto kakor v vseh urejenih državah:

Zunanja politika se mora tako uravnati, da ne bo vojne nevarnosti, da ne bo treba držati toliko vojaštva pod orožjem, ki tudi stanejo ogromne vsote. Korošec-Davidovičeva vlada je dovolila za vojaštvo 16 milijard kron za žuljavimi rokami kmeta in delavca prisluženega denarja. Iz tega se vidi, da je Korošec in klerikalna stranka največji militarist in da jim je avtonomija samo vaba za zaslepljeno ljudstvo. Avtonomije ne morejo nikdar doseči, četudi bi imeli vseh 26 slovenskih poslancev, ker ti proti skupnemu številu 316 poslancev v parlamentu ne pomenijo ničesar. Če bi pa dosegli avtonomijo, bi bila to za nas železna kletka, kjer bi sami najbolj stradali, ker je Slovenija premajhna in presiromašna za samovzdrževanje in samovladanje, zlasti Belokranjci ne bi mogli prenesti ob Kolpi in Gorjancih finančne straže, ki bi nas obdajale kakor kitajski zid od hrvaškega ozemlja. Slovenija ima za prehrano premalo kruha. V slabih letinah bi nam jako slaba predla. Naša industrija ne bi mogla konkurirati s tuji, zlasti z nemškimi izdelki in naši proizvodi ne bi šli na Hrvaško in v Srbijo, ker bi si sami mejo zaprli. Kdo bi nam zidal šole, ljudske, meščanske in gimnazije ter vzdrževal ljubljansko univerzo, na kateri je zbran cvet naših najboljših znanstvenikov in ki je naše kulturno središče, katero je tudi guberniku, ki je sam znanstvenik, drago in ljubo.

Samo vsi skupaj s Srbi in Hrvati moremo srečno in udobno živeti ter postati odločilen faktor v Evropi. Kot taki moramo vsi imeti enake pravice in enake dolžnosti, kakor je vsem zagotovljeno v ustavi. Bog ne da, da bi bil Slovenec pod Srbom ali Hrvatom ali narobe. — Vsi smo enaki. Kot bratje eden poleg drugega, nad katerimi naj plava duh narodnega in državnega edinstva.

Klerikalci (SLS) se bojujejo za nespametno avtonomijo, a o samoupravi oblasti, okrajev in občin, ki je res pravo ljudsko zastopstvo in ki bo imela še več pravic kakor prejšnji deželni zbori, se ne zmenijo. V teh samoupravah se bodo reševala vsa gospodarska in finančna vprašanja (šole, ceste, melioracije, itd.) svojega okoliša po zastopnikih, od ljudstva zbranih.

Belokranjci, ki je bila vedno po mačehovsko zanemarjana, se more pomagati. Ima krasno podnebje in prirodno lepoto, le gospodarskega razmaha ji manjka, ker nima kulturnih institucij, gospodarskih, obrtnih in večjih industrijskih podjetij, kakor tudi ne prave zveze z morjem. Belokrajina je edino ozemlje v Sloveniji, ki nima razen ljudskih šol nobenih višjih kulturnih institucij, za kar se ima zahvaliti edino slovenski ljudski stranki za 40 letno politično zvestobo. Vsaj kako vinarsko šolo bi klerikalci lahko privoščili svojim politično zvestim Belokranjcem. Svoj govor je zaključil g. kandidat dr. Zupanič, da se bo zavzel za vso močjo v slučaju izvolitve za odpomoč in povzdigo Belokrajine. Ko je končal, so mu priredili zborovalci prisrčne ovacije in klicali: »živijo naš kandidat in naš bodoči minister, živijo!«

Predsednik shoda se je zahvalil za krasno izvajanje guberniku ter nato podal besedo namestniku kandidata g. Karlu Müllerju, trgovcu iz Črnomlja, katerega je ob tej priliki predstavil volilcem. Navdušeno pozdravljen je razpravljal o gospodarskih in prometnih vprašanjih Belokrajine, predvsem o novi železniški zvezi z morjem preko Kočevja in Starega trga ter istočasna zveza Črnomlja preko Vinice na Lukovdol, katera zveza bi bila nov vir blagostanja za Belokrajino. Kot tretji govornik je nastopil župan občine Krasinc-Podzemelj g. I. Smuk, ki je slikal žalost-

no gospodarsko stanje kmetov in pomankanje gotovine ter prosil g. kandidata, da pripomore po svojih močeh za zboljšanje razmer. Kot zaključek je pozval vse navzoče, da vržejo vsi 8. februarja kroglice v 2. skrinjico in da pridobe za to še ostale omahljivce. S tem najlepše dokumentirajo neomajno zupanje do svojega rojaka in kandidata, ki res more in hoče pomagati Belokranjini, če se mu gre pri volitvah na roko.

Nato je povzel besedo kot zadnji govornik bivši župan iz Gribelj g. Mike Požeg, ki je v vznešenih besedah proslavljal zasluge kandidata g. Niko Zupaniča pri osvobojenju slovenskega naroda in ustvarjenju mlade jugoslovenske države in poudarjal, da je najbolj zanesljiv izmed vseh slov. politikov, ki še ni nikdar menjal prepričanja, in da beseda, ki jo enkrat izreče, je pri njemu sveta.

Ker se ni nobeden več oglasil k besedi, se je predsednik shoda g. Mazelle lepo zahvalil vsem gubernikom, ki so pripomogli, da je shod tako krasno uspel. Kot domačin, ki so mu razmere v domačem kraju poznane, je še omenil, kako bi se gospodarsko lahko pomaglo Belokranjini in pripomnil, da je za to najvažnejše, da se ima poslanca rojaka, kateremu so najbolj poznane razmere v rodnem kraju, ki je pa tudi vsakemu človeku pri srcu. Do rojaka se tudi vsak najlažje in z največjim zaupanjem lahko obrne; zato pozivlja vso Belokrajino, da vsi kakor en moč oddajo na dan 8. februarja svoje kroglice za dr. Zupaniča. Temu pozivu so se vsi brez izjeme navdušeni z »živijo« klici in povzdigom stoterih rok odzvali.

Tamburaški zbor iz Gribelj pod vodstvom Mikota Jakoviča in Lojzeta Pepiča je zaigral triglavsko koračnico in zborovalci so, prežeti zavesti zmage Narodnega bloka, odkorakali pod zvoki godbe iz slavnostne dvorane.

V Črnomlju se je vršil istega dne ob 8. zvečer drugi veličastni shod Narodnega bloka v veliki dvorani hotela »Lakner«. Že pred določeno uro so meščani in okoličani napolnili dvorano do zadnjega kotička, kjer je bilo zbranih preko 150 zborovalcev. Shod je otvoril predsednik srezkega odbora NRS g. dr. Nace Malnerič, katerega so zborovalci tudi izbrali za predsednika shoda, z lepim uvodnim govorom o potrebi končne ureditve naše države in dovršitvi državne zgradbe, katero so ovirale razne prekucuške in zgagarske stranke, ki same ne vedo, kaj bi napravile ali avtonomijo ali republiko ali federacijo, samo da zgago delajo; ljudstvo pa trpi vsled neurejenih razmer. Najlepše pa je, da te stranke dolžijo druge radi obupnega stanja v državi.

Nato je podal besedo kandidatu g. Zupaniču, ki je že zborovalcem poznan. Ta je razvil v kratkih, a jedrnatih besedah program radikalne stranke in Narodnega bloka ter omenil, da stranka, ki je rešila srbski narod iz turške sužnosti in ga povzdignila do najvišjega ugleda in moči v Evropi, bo tudi umela privedi celo Jugoslavijo in nas do blagostanja. Za mesto Črnomelj je važno, da postane po prevedbi ustave v življenje, kraj srezkih samoupravnih skupščin, kar bo imelo za mesto velik gospodarski pomen, kjer se bodo tu reševala vsa krajevna gospodarska vprašanja.

Nato je še namestnik kandidata g. Karel Müller orisal v poljudnih besedah krajevna gospodarska vprašanja in s tem zvezano vprašanje nove zveze z morjem od Črnomlja preko Vinice in Kočevja preko Starega trga na reško železnico.

Zborovalci so vsem gubernikom in v vsem pritrjevali ter je bilo splošno razpelo-

ženje za Narodni blok ozir. za kandidata g. dr. Zupaniča. Dasi je prisostvovalo shodu precejšnje število pristašev klerikalcev in samostojnežev Pucljevcev, ki so uvideli, da je vsaka druga politika kot Narodnega bloka, zgrešena, se je zborovanje vršilo v največji harmoniji. Ker se ni nikdo več oglasil k govoru, je predsednik shoda g. dr. Malnerič shod zaključil, na kar so ostali zborovalci v živahnem prijateljskem razgovoru pozno v noč v dvorani.

Na predlog mag. pharm. g. Vrankoviča je bila poslana kralju udanostna brzojavka.

V Semiču je bil istega dne v nedeljo 25. t. m. tretji shod ob pol 9. uri dopoldne v veliki sobani gostilne Bukovec. Sobana je bila nabito polna samih zavednih volilcev iz semiške občine, katerih je bilo do 150. Kot glavni govornik je nastopil obč. svetnik g. Golob, ki je v jedrnatih besedah razgrnil program Narodnega bloka in priporočal kandidaturu g. dr. Zupaniča. Njegov govor sta izpopolnila s svojimi izvajanjii gg. J. Malešič in I. Hranilovič iz Metlike.

Vsi govorniki so bili burno pozdravljeni in se jim enodušno pritrjevalo. Kandidaturo g. Zupaniča so z burnim aplavzom enoglasno sprejeli.

Sestanki g. dr. Niko Zupaniča v novomeškem okraju.

V Trebnjem je imel g. dr. Niko Zupanič v petek dopoldne dne 23. t. m. ožji sestanek Narodnega bloka v gostilni pri Nacku. Popoldne se je sešel v družbi z g. dr. Šterbo s kmeti v hiši domoljubnega in uglednega posestnika Zupaniča v vasi Hudeje pri Trebnjem in jih pridobil za politiko Narodnega bloka. Preko Račjega sela se je podal g. kandidat v Veliko Loko, kjer je našel zbrano večje družbo uglednih kmetov v gostilni Bukovec. Dasi so bili po večini samostojneži, so vendar skoro vsi obsojali zavoženo politiko Puclja in se hudovali nad nje, da ni šel v Narodni blok, za katerega hočejo sami glasovati. Po vrnitvi iz Velike Loke v Trebnje je imel g. dr. Zupanič

večji shod v gostilni pri »Pepci«.

Velika soba je bila polna zavednih tržanov in zavednih kmetov iz okolice. Po kratkem uvodnem govoru predsednika shoda je povzel besedo g. kandidat, ki je v lepih in vznešenih besedah razvil program Narodnega bloka. Njegovemu izvajanju so poslušalci z zanimanjem sledili in z glasnim odobravanjem in »živijo« klici pritrjevali. Nato je dobil besedo davčni upravitelj v p. g. Brove, ki je želel, da bi se že izčistila politična situacija in da bi se zmanjšalo število ministrov in poslancev, ki stanejo toliko davčnega denarja. Proti koncu njegovega izvajanja je prispel na zborovanje g. notar Mastnjak, predsednik kraj. org. SDS, ki je nalašč prihitel iz Novega mesta, kjer se je mudil po opravkih, ko je zvedel, da je obiskal Trebnje g. kandidat dr. Zupanič. Takoj se je oglasil k besedi in s krasnimi besedami ovekovečil g. kandidata, slaveč ga, da je edini politik, ki ni nikdar menjal svojega prepričanja od početka svojega političnega delovanja, t. j. od l. 1899, ko je prvič stopil v javno življenje. V tem oziru se ne more z njim meriti niti eden politik, zato priporoča iz dna srca njegovo kandidaturo. Radi tega so zborovalci še z večjim navdušenjem se pripravili za boj za zmago kandidata g. Zupaniča. Shod je nadvse krasno uspel.

Drugi dan, v soboto 24. t. m., se je napotil g. Zupanič peš preko gozda in hriba čez vas Grmado v Dobrnič, kjer se je s par zannimi možmi sestal v gostilni Smolič in jih

navdušil za borbo za Narodni blok. Istega dne zvečer ob 8. uri je imel zaupni sestanek uglednih kmetov v gostilni Potočar v Mirni peči, kamor je prišel v mraku.

V Beli cerkvi pri Novem mestu je priredil g. Zupanič v pondeljek 26. t. m. zaupni sestanek okoliških uglednih mož v gostilni Majzel, katerim je dal navodila za volitve. Nazaj grede v Novo mesto se je ustavil v Št. Petru pri Novem mestu v gostilni pri Bojancu, kjer se je zbralo okoli 30 okoliških uglednih posestnikov. G. dr. Zupanič se jim je predstavil kot kandidat Narodnega bloka in obrazložil svoj politični in gospodarski program. Vsi so soglašali s tem, da vsak pameten človek bo glasoval edino le za Narodni blok. Njim samim niti na misel ne pride, da bi dali kroglico za klerikalce, ki so polni samo obljub, a delajo pa nič, in ki samo begajo ljudstvo, najmanj pa za Pucelja, ker so vseh teh ciganih že siti. G. Nifergal iz Kandije je pripomnil, da bi bilo bolje za Pucelja, da naj ostane rajši v Velikih Laščah, naj se poprime pravih klobas, ker z njegovimi političnimi klobasarijami ne bo osrečil kmeta, in naj se peča z mesarijo, ker se mu zna drugače zgoditi, da bo prešiče klal pri repu mesto pri glavi. Vsi poslušalci so buškili v buren smeh in dali prav govorniku. G. kandidat Zupanič pa je pridobil vse za ideje Narodnega bloka.

Politične beležke.

Klerikalci sami sebe tolčejo po zobeh.

»Slovenec« od 24. t. m. napada sedanjo vlado, češ da je ona kriva, ker se je moka tako podražila, ker je ukinila znano Sušnikovo naredbo o 40 odstotnem popustu za prevoz žita v Slovenijo, po kateri bi klerikalna Gospodarska zveza na škodo države in davkoplačevalcev zaslužila ogromne milijone. To trdi »Slovenec« na prvih straneh, na zadnjih pa razlaga »Slovenec« gospodarski strokovnjak g. Janko Jovan, zakaj rastejo žitne cene in prihaja do zaključka, da lani pri nas ni samo pšenica rodila izpod navadne srednje letine, kar je brezdvomno vplivalo na porast cenam žita, ampak da je rastla cena pšenici tudi v Ameriki, kar je moralo imeti za posledice podražanje žita. G. Jovan pravi v »Slovenec«, da je vzrok rastočih cen v Ameriki iskati v slabi pšenični letini v Evropi ter navaja za primer, da mora Rumunija sama uvažati pšenico, da se v Jugoslaviji že občuti pomanjkanje pšenice, da ima Italija za četrtno slabšo letino kakor lani in da je Rusija pasivna. Tako je »Slovenec« sam svoje laži demantiral, da je podražanje moke povzročilo ukinitve znane Sušnikove naredbe, s katero so klerikalci hoteli goljufati državno blagajno za več milijonov dinarjev.

»Samo še 12 dni nas loči od sijajne zmage SLS!«

Tako začenja »Slovenec« od 27. t. m. svoj hujškaški in sleparski uvodnik, da premoči podeželsko ljudstvo in mu sleparsko pričara bližnjo edinozveličavno zmago SLS!

Ko bi hotelo to ljudstvo pomisliti, da je »Slovenec« isti stavek in isto sleparijo vrgel med narod 12 dni pred konstituantno in da je 12 dni po tedanjih svečani obljubi zmaga SLS splavala po vodi! Ali so klerikalci kaj dosegli v konstituantu? Ničesar!

Ko bi hotelo to podeželsko ljudstvo pomisliti, da je »Slovenec« isti stavek in iste svečane obljube storil l. 1922, 12 dni pred volitvami v prve redni parlament in da je tudi tedaj nato nesmrtno pogorel. Kljub 21 postancem SLS ni mogla ničesar storiti v Beogradu za Slovenijo in klerikalna zmaga je propadla na vsi črti.

Koračnica Narod. bloka.

Narodni blok ljubimo,
Zato ga vsi složno volimo:
Mi vsi kmetje, mi vsi kmetje hajdimo,
Na volišče, na volišče koračimo,
Klerikalcev nečemo,
Republikancev ne maramo.
Socialista, socialista kaj nam bo?
Komunista, komunista kaj je to?
Samostojni kmetje so odveč,
Stjepko Radič je že preč.
Vsa sodrga, vsa sodrga ni za nas,
Narodni blok je za nas.
Narodni blok ljubimo,
Zato ga vsi volimo.
Mi vsi kmetje, mi vsi kmetje koračimo,
Na volišče, na volišče hajdimo!

Idur.

Kar ne veš, vprašaj

UNIVERZALNI INFORMATIVNI BIRO

„ARGUS“

BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica 35

(Pasaž Akademije Nauka).

Telefon 6-25.

torje in voditelje, žive udobno življenje na račun ljudske lahkovnosti.

Šestletna izkušnja je dokazala dovolj jasno, da SLS v novi državi nima obstanka, da mora klerikalizem propasti. V interesu našega naroda je, da to resnico čimprej spozna! Dne 8. februarja naj obračuna z lažizmagami klerikalne stranke in naj da »Slovenec« zgodovinsko brco!

Za zaklenjenimi vrati zboruje SLS. Javni shodi ji smrde. V Št. Vidu pri Ljubljani so g. Smodeja dejali za dvojno policijo pri vratih in naprednih ljudi niso pustili noter. V Jesenicah je dr. Korošec zahteval od socijalista, ki je hotel govoriti, naj najprej položi 100 Din za fond. Medtem je JDS priredila po vsej deželi javne zборе in obupni poskusi, jih vznemirjati, so klavrno izpodleteli. SLS se boji vprašanj, ki nanjo dežujejo: Kaj so poslanci SLS dosegli? Kaj je z avtonomijo? Kaj je z vojaki in Macedonijo? Kaj je s Sušnikovi šinami? Kaj je z denarjem, ki so ga klerikalci skupili za prislepeljane prevoznice za moko? Kaj je z izenačenjem davkov? Zakaj je SLS izzvala tako strašen davčni pritisk na Slovenijo? Naprednjaki, ustavljajte klerikalce na cesti in stavite jim ta vprašanja!

Pucelj.

Kako idealen in kako nesebičen je Pucelj ter vnet za blagor države in kmetov, se vidi najbolj iz tega, ko je svoj čas podal prošnjo na vlado za podporo in za priznanje 20 službenih let kot narodnemu delavcu, da bi dobil plačo kot kak dvorni svetnik. Vse pa zato, ker je ves čas imenitne mesarske kupčije delal, zlasti v Jugoslaviji, ko si je znal izposlovati izvoz svinj v Italijo, kjer jih je imenitno klal, in ko je prodajal vole, ki jih je država dobila na račun reparacij, seveda treba, da se zaradi. Ta »prošnja« je v parlamentu zbudila splošno veselost in povzročila obilo smeha in šaljivega komentaria.

Kaj bi porekli oni narodni delavci, ki so žrtvovali za osvobodjenje srbske zemlje in ujedinenje Slovencev in Hrvatov vse premoženje, zdravje in duševne in telesne moči ter izpostavili svoje življenje v nevarnost, če bi dobil podporo kot narodni borec navaden mesar in mešetar. In tak človek hoče biti voditelj kmetijskega stanu? Žalostna nam majka!

Shod v dolenskem vlakcu

Ko vstopim dne 27. t. m. v Novem mestu na vlak, oziroma v vagon, da se peljem proti Ljubljani, je bil notri pravcati shod samih Belokranjcev.

Eni kličejo: Klerikalci spredaj ližejo, zadaj grizejo.

Drugi: Klerikalce ne voliti, ampak Prepeluha-Radiča, ki je prava republikanska stranka. In zopet se zasliši, toda samo eden tenek glasek. Naš Muren, je pa za čisto republiko, njega volimo. Nato je krohotač smeh, katerega je prekinil neki Puceljev pristaš, po debelosti je zgladal, da je mesar. Češ, naš Pucelj je za kmete, več ni mogel povedati, vse je vpilo in kričalo, toda hitro se je pomirilo, ker je zmagala struja mirnejših.

G. S. vstane resnega obraza, ter začne pripovedovati različne grehe, od sedanjih opozicijalcev. Klerikalci se spogledavajo, Prepeluhovci se smejejo, Murinov gleda v tla. Puceljev pa pravi, mesarij skup. držimo. Debata se je zaključila v Ljubljani, na dolenskem kolodvoru, toda veste li kako?

Vsi so enoglasno sklenili, da volijo narodni blok, ozir. kandidata moža, ki je res mož, ki imajo vsi zaupanje v njega, B. Kranjskega rojaka g. dr. N. Zupaniča nistra n. r.

Male vesti.

Glavna volilna odbora v Ljubljani. Dne 9. februarja ob 9. uri bosta pričela poslovati glavna volilna odbora (čl. 76 volilnega zakona) za volitve v narodno skupščino, in sicer: 1. za volilno okrožje Ljubljana-Novo mesto v Ljubljani v veliki dvorani na mestnem magistratu, in 2. za mesto Ljubljana s področno Šiško v Ljubljani v mali dvorani na mestnem magistratu. Vsi predsedniki volilnih odborov morajo v smislu čl. 75 zakona za volitve poslancev v narodno skupščino zapечатeti zavoj, v katerem se nahajajo volilni spisi, donesti dne 9. februarja t. i. svojemu glavnemu volilnemu odboru.

Autotipija — umetniško sliko kandidata Narodnega bloka in min. n. r. dr. Niko Zupaniča, smo priložili današnji številki, kakor je bilo objavljeno v zadnji številki.

Potres na hrvaško-slovenski meji. »Jutarnji list« poroča iz Stojdrage ob hrvaško-slovenski meji, da vladajo tamkaj perijodični potresi. Zemlja se trese skoraj vsak dan; dne 18. januarja pa je bil potres tako močan, da se je v Gabrovici nek strmi breg sesul na cesto ter onemogočil za par dni promet. Ker se potresi najbolj čutijo v bližnjih Čateških toplicah, so tamkaj ponovno izmerili toplino vode in ugotovili, da je voda sedaj za tri stopinje bolj gorka, kakor je bila v prošli kopalni sezoni. Val teh perijodičnih potresov sega približno deset kilometrov zračne daljave okoli epicentra na hribu Crniku.

Z nožem je zabodel Jože Sepič, 19 letni kolarski pomočnik iz Trebnjega, Antona Mišiča, posestnikovega sina iz Rožnega vrha, obč. Velika Loka. Več fantov je pilo skupaj v Uhanovi gostilni, vas sv. Štefan pri Trebnjem. Sepiču so nagajali, ker je padel s konja, ki ga je gnal napajat. Mišič je baje miril. Zaboden je bil v prsi in je na mestu umrl. Sepič se izgovarja, da je bil pijan.

Žeparji na semnju v Novem mestu. Na vsakem tukajšnjem semnju nastopajo žeparji in zmanjkajo ljudem večje vsote denarja. Tako je na semnju v torek 20. t. m. posestniku Antonu Pavlinu iz Malih Brusnic nekdo izmaknil 10.000 Din iz notranjega žepa, ko je kupoval na trgu.

Nesreča na Dolenjskem. Jožefu Murnu, nosilcu slovenske republikanske liste, posestniku v Kandiji, je pogorel nov dvojni kozolec z večjo množino sena in tremi vozovi. Bil je nezavarovan. Zažgal je baje njegov otrok, šolar 2. razreda, ki je kadil cigareto. — Krevc Franc, 24 letni lesni delavec iz Gorenje vasi pri Mokronogu, si je pri žaganju hlodov 20. januarja težko zlomil nogo. Oddali so ga v bolnico v Kandiji.

Palme v snegu. Iz Bagdada poročajo, da je zavladal v Arabiji in Mezopotamiji mraz, kakor ga doslej še ne pomnijo v onih krajih. V vsej arabski puščavi je zapadel precej debel sneg. Palme tiče v snežni odeji in veje se lomijo pod težo snega. Ker prebivalstvo doslej ni poznalo mraza in se proti njemu tudi ne more zavarovati, je že mnogo ljudi zmrznilo.

Velika goljufija s čekom. K blagajni centralne Eskomptne banke v Zagrebu je prišel prošlo sredo neki gospod ter prezentiral izplačilo ček, izstavljen po osješki podružnici omenjene banke. Ček se je glasil na 250.000 Jinarjev ter je bil popolnoma v redu. Vendar je banka za vsak slučaj hotela še telefonično vprašati, kako in kaj je s čekom. Ko je gospod čez eno uro prišel zopet k blagajni, so mu znesek izplačali, četudi še niso mogli dobiti telefonske zveze s podružnico v Osijeku. Kmalu potem pa je podružnica v Osijeku

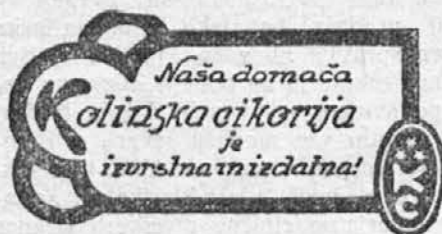
izjavila, da takega čeka ni izdala in da se je brezdvomno izvršila goljufija. Zagrebška policija je takoj pričela z izsledovanjem goljufa, a doslej brez uspeha.

Grozna rodbinska tragedija. V slovenski naselbini Crested Butte v Zedinjenih državah Severne Amerike se je na božični dan pripetila grozna nesreča, pri kateri sta izgubila življenje dva naša rojaka. V hiši Marka Bajuka ml. je izbruhnil požar. Stari Bajuk je še enkrat planil v gorečo hišo, da bi rešil še nekaj stvari. Ker ga ni bilo nazaj, je pohitel za njim 23 letni sin Martin, toda oba sta postala žrtev plamenov. Za njima je hitel še drugi Bajukov sin, ki se je tudi smrtnonevarno opekel. Stari Marko Bajuk je bil rodom iz Radovice pri Metliki. V Ameriki je bil 36 let.

Cenj. naročnike, čitatelje in prijatelje opozarjamo na oglas »Ljubljanske posojilnice« d. z. o. z. Ljubljana, Mestni trg. Zavod se prav lepo razvija ter ga toplo priporočamo.

Kratka srbska ili hrvaška slovnica. (I. deo), katero je sestavil učitelj Tomo Jedrlič, je izšla in priporočena je od Prosvetnega oddelka kot priročna učna knjiga pri poučevanju srbohrvaščine. Namenjena je učiteljem in dijakom. Obsega 56 strani malega formata, a stane samo 5 Din, tako da jo more tudi najsiromašnejši nabaviti, ker toliko danes stane navaden zvezek. Vsebina je ta: Predgovor, glasovi č, d, dž, prelazjenje glasova, pravopis, naglasak, skakanje naglasaka na predlog, naslonjenice (enklitike), -e, -ije-kavci, spreznanje (vremena, načini, oblici). Na kraju je dodan mali slovarček. Gradivo je obdelano temeljito v lahkem in jasnem stilu ter ga je toliko, kolikor vsak povprečni inteligent najmanj mora znati. — Naročuje se pri založniku (Tomo Jedrlič — Ljubljana, Sv. Jakoba trg 7/II.) Knjigarnam s popustom.

Shodi Narodnega bloka:

V Žužemberku: 1. febr. po prvi sveti maši ob pol 8. zjutraj.

V Hinjah ob 11. uri.

V Žvirčah ob 4. uri popoldne.

Dopisi.

Iz Poljanske doline ob Kolpi. Klerikalna klika naše doline pod vodstvom g. kaplana iz Starega trga in »velezaslužnega« g. Miheliča, namestnika g. Nemaniča kar piha od zelene jeze nad vrlo lepo uspelim shodom g. Nikole Zupaniča, min. n. r. v Predgradu. Ko je g. Mihelič na shodu pihal od zelene jeze, je, ko mu je nekdo rekel, naj molči, odvrnil: »Kaj bi bili Vi tudi tiho, če bi vam hiša gorela?« Ako g. Mihelič še nikdar ni resnice povedal, to pot je pa zadel istino. Res je, hiša mu gori in tako vsem klerikalnim kandidatom in jim bo 8. februarja pogorela do tal tako, da ne bo ostal kamen na kamnu. Ko bodo klerikalni bratci plakali ob kadečilih se razvalinah, se naj sponnijo besed Kristovih, s katerimi je obsodil farizeje: »Hinajci, gadja zalega, kako boste ubežali sodbi peklenškega ognja!« G. Mihelič nam je dobro znan in svetujemo mu, naj nikar ne hodi z maslom na glavi na sonce. Sicer se po navadi skriva za sicer ne preširoki hrbet gosp. kaplana, ki mu nudi vsaj nekoliko sence, a kdo bo pokrtil glavo g. kaplanu, ki tudi ni brez masla na njej? Slepce slepca vodi, a nazadnje bosta oba v jamo padla. Sedaj skuša g. Mihelič z vso silo rešiti iz ognja, kar se da in se vozi s kolesom okoli po vaseh, pobirat podpise za svojo listo. Njegova vožnja s kolesom nam je že vsem znana. Ko je nekoč tudi jahal kolo, seveda v rožcah, je naenkrat obtičal z njim v jarku. Tu se ga je usmili neki cigan, ki se je baš peljal s svojim klišetom mimo in je pobral slavno klerikalno korifejo obenem s kolesom na svoj voz, ter ga potem izločil pri bližnji gostilni, kjer si je

zadobilo njegovo nosno okrožje. Še pri kolesarjenju g. Mihelič nima sreče, kaj šele v politiki. Seveda na ta način, kakor on pobira podpise zase, jih že lahko dobi. Pripelje se v vas k svojemu zaupniku, kjer isti enostavno podpiše vse volilce iz vasi na njegovo listo, ne da bi jih vprašal, ali so zadovoljni s tem ali ne. Tako je v Čepejah neki g. Marko Bukovac kar vse volilce iz vasi vpisal zanj. Ja, g. Mihelič, podpise že imate na ta način, ali kroglice, teh preklicanih kroglic pa ne boste imeli. 8. februarja bomo že obračunali z Vami in z vsemi, ki so vaše baže. Pika.

Svetosavska proslava.

Tradicionalna proslava praznika sv. Save, največjega prosvetitelja srbskega naroda, ki je postala popularna tudi že po naših krajih, se je vršila tudi letos z velikimi svečanostmi. Po vseh kulturnih centrih naše države so se vršila predavanja, številne prireditve in obenem razdelitve kraljevskih svetosavskih nagrad.

Mladina se klanja manom velikega genija.

V Ljubljani se je vršila najprej proslava za šolsko mladino. Občinstvo je napolnilo veliko dvorano hotela Uniona in se pridružilo pravoslavnim bratom pri proslavljanju velikega srbskega genija. Svečanosti so prisostvovali tudi veliki župan dr. Baltič, general Stojanović z oficirskim zborom, mestna ge-

renta dr. Puc in Likozar, ljubljanski konzularni zbor, višji šolski nadzornik Eng. Gangl in lepo število narodnih dam pod vodstvom ge. Franje Tavčarjeve, Milene Žerjavove in Vide Baltičeve. Dvorana je bila lično okrašena, nad odrom pa je v pozlačenem okviru blestela slika srbskega narodnega apostola Sv. Save. Cerkveni obred in sečanje kolača je opravil prota Dimitrije Janković, ki je v krasnem nagovoru pojasnil pomen sv. Save za srbski narod. Nato je pevski zbor Ferijalnega Saveza učiteljski pod vodstvom pevovodje prof. Emila Adamiča zapel veličastno himno sv. Save. Sledilo je še več pevskih točk ter deklamacije domorodnih pesmi jugoslovenskih avtorjev, ki so jih prednašali naši malčki. Na krasno uspeli svečanosti so bili zbrani otroci starišev vseh treh plemen in je bilo naravnost genljivo gledati, s kakim žarom in ponosom so izpovedovali misli in besede, položene jim v usta od naših velikih mož. Pri proslavi je sodelovala tudi godba Dravske divizije pod osebnim vodstvom kapelnika dr. Čerina, zaključil pa jo je okoli poldneva oktet Ferijalnega Saveza, ki je zapel več pesmi.

Posebno slovesno je proslavil veliki narodni praznik zlasti Beograd. Svečanosti na univerzi se je udeležil tudi kralj Aleksander, ministrski predsednik Nikola Pašić, vojni mi-

nister general Trifunović, prosvetni minister Svetozar Pribičević, rektor z akademskim senatom, več bivših narodnih poslancev ter številni civilni in vojaški dostojanstveniki. Rektor Pavlović je predaval o temi »Univerze, njih cilji in materialne težkoče«, nakar je akademsko pevsko društvo »Obilič« zapelo himno sv. Save in so bile akademikom razdeljene nagrade za najboljše spise. Kralj se je po slavnosti odpeljal na svoje posestvo v Dedinje pri Beogradu. Kraljica Marija je prisostvovala slovesnosti v Dečjem domu.

»Svetosavska beseda«.

Sijajno se je obnesla tudi svetosavska beseda, ki jo je priredila zvečer v Unionu pravoslavna cerkvena občina. Velika dvorana je bila polna najodličnejšega občinstva, med drugimi so bili navzoči tudi: minister za šume in rude dr. Žerjav z g. soprogo, minister n. r. Zupanič, general Stojanović, veliki župan dr. Baltič z g. soprogo itd. itd.

Res prvovrsten umetniški koncert, ki je nudil bogat užitek gostom, so izvajali zbor Glasb. Matice, gdč. Rozumova in gg. Betteto, Cvejić in Zupan. S priljubljenim Kolom je bil otvorjen nato živahen ples, ki je družil izbrano družbo ob zvokih divizijske godbe pod vodstvom kapelnika dr. Čerina še mnogo prijetnih uric.

Razne vesti.

3000 LET STARA BOLHA.

Bivši glavni inspektor državnih izkopin v Egiptu Artur Weagal je poročal v Londonu o novih arheoloških izkopinah, ki jih je našel zadnja leta v Egiptu. Med drugim je našel tudi krasno vazo iz slonove kosti. V tej vazi je bila neka gosta tekočina, podobna raztopljenemu maslu. Kairski arheologi so pozneje ugotovili, da je vaza stara najmanj 3000 let. O tekočini so bili mnenja, da je cironovo olje. Ko so si ogledali to tekočino natančneje, so našli v nji dobro ohranjeno bolho. Tudi o bolhi so se strokovnjaki izrazili, da je stara nad 3000 let.

BOGATI BERAČ.

V Parizu je policija pred par dnevi aretirala »berača«, kateri je dan na dan prosjačil na oglu ene pariške ulice. Ko ga je policija aretirala, so našli pri njemu 22.000 frankov, za 800 frankov vrednostnih papirjev in par hranilnih knjižic za večje vsote, katere so bile vložene v francoskih bankah. Ker bogatini ne smejo beračiti, ga je policija za nekoliko časa zaprla.

Kdaj je žena najlepša in moški najinteligentnejši? V Nemčiji so pred kratkim razpisali anketo, kdaj je žena najlepša. Večina vprašanih umetnikov je odgovorilo na to vprašanje z besedami »Žena je najlepša okrog svojega 35. leta.« Američani pa, katerim ne uide nobena nova stvar, so vprašanje nekoliko prenaradili in vprašali: »Kdaj je moški najbolj inteligentni?« Odgovori so se glasili tako-le: Slikarji, kiparji in glasbeniki so najinteligentnejši v mladosti, ker jim je inspiracija takrat najmočnejša. Izumitelji so najinteligentnejši pri tridesetih letih. Pisatelji napišejo svoja najboljša dela med 30. in 45. letom. Po teh izkustvih sodeč, je žena najlepša kmalu po prekoračenem 30. letu, moški pa je baš v tej življenjski dobi najinteligentnejši.

216 kilogramov težka ženska je te dni umrla v Parizu v bolnišnici. Stara je bila 37 let. Osem pogrebcev je imelo dovolj opravka, da so dvignili krsto s težkim truplom na mrtvaški voz, ki so ga morali topot posebej povečati.

PANAMERIŠKA ŽELEZNICA.

Panameriška unija se že več let bavi z gradbo panameriške železnice, ki naj bi vezala skrajni sever Novega sveta z Argentino in najjužnejšimi deli te velike republike. Že dolgo se vrše pogajanja med udeležnimi državami, ki se nagibajo h koncu, in se je dosegel že skoraj popoln sporazum.

Vsaka v poštevh prihajajočih držav v Severni, Srednji in Južni Ameriki ima zgraditi svoj del te železnice, kakor so to že storile Zedinjene države in Argentinja. Mehika in Bolivija sta se že lotili dela. Ko se načrt izvrši, bo to najdaljša železnica na svetu in bo daleč prekašala sibirsko.

Hkrati s panameriškim železniškim kongresom je zboroval tudi kongres za izgradbo cest v Južni Ameriki, ki so se ga udeležili zastopniki vseh južnoameriških republik. Kongres ima namen, proučiti skupne korake, kako bi se izboljšalo dosedanje cestno omrežje, posebno za avtomobilski promet. Razen tega naj bi se gradile tudi nove ceste.

DOM. ČEBIN
TRGOVINA S KURIVOM
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA 1, II. NADSTR.

Cekovni račun št. 13.906.
 Brzjavlj: DOČEBIN - Ljubljana.

ZALOGA PREMOGA
 iz vseh slovenskih premogovnikov:
 la angleškega premoga,
 la domačega in angleškega kovaškega premoga,
 la angleškega koksa.

DRVA, OGLJE.
RAZPOŠILJALNICA kovaškega premoga in koksa na drebno.
SKLADIŠČA: Kolesijska ulica 20 in Metelkova ulica 19.
!!! NAJCENEJŠI NAKUPNI VIRI!!!

Gospodarstvo.

Ljubljanski živinjski sejem dne 21. t. m.

Na ta sejem je bilo prignanih 213 konj, 27 volov, 35 krav, 7 telet in 31 prašičev za rejo, starih 6 do 8 tednov. Cene živini so bile sledeče: Konji par 5000 do 15.000 Din. Goveda so se plačevala za kg žive teže: voli rejeni Din 10.50—11.25, voli za vprego 9—10, krave rejene 7.75—8.25, krave klobasarice 5.50—6.50, teleta boljša 15—16, teleta lažja 13—14.50, prašički 6—8 tednov stari Din 150—250 komad. — Ta živinjski sejem je bil zelo slabo obiskan tako od prodajalcev kakor od kupcev. Kupčija je bila slaba posebno za izvoz ni bilo prometa. Vsled tega so tudi cene vkljub slabemu dogonu nazadovale in ni upanja, da bi se pred spomladno setvijo kaj popravile. Tudi teleta so se slabo plačevala, posebno so pa nazadovale cene prašičem, v kateri kupčiji vlada popolen zastoj.

Na semnju v Novem mestu dne 20. jan. so bile sledeče cene za kg žive teže: voli najlepši 11.25 Din; krave za klanje, klobasarice, 8.50—9.50 Din; teleta do 13 Din; prašiči najdebelejši do 11.25 Din, le kar čez 200 kg po 15 Din. Mladi prašiči za rejo par 200 do 225 Din; purani eden 75 do 100 Din, gosi 1 kos 60 do 75 Din, kokoši po 30 do 35 Din. — Kupčije ni bilo skoro nobene, ker ni bilo tujih kupcev. Ponudbe velike. Kmetje nimajo denarja, a tudi blaga ne morejo izvesti in so zato zelo žalostni. Kljub nizkim cenam živine pa mesarji cen mesu v Novem mestu ne znižajo.

Neumestno počivanje konj. Tisti gospodar se moti, ki misli, da bo konj, ki je navajen dela, če ga pusti daljše dobo počivati, potem z lahkoto opravljal najtežavnejša dela. Tak konj je sicer živahen, toda njegove mišice niso v stanu prenesti daljše naporeno delo. Tak konj hitro omaga, se močno potí in ošibi. Daljši počitek ima lahko resne posledice pri obtoku krvi in nastopi pri velikem naporu večkrat izbruh krvi ali pa celo kap zadene tako žival. Vsled tega je priporočljivo v dobi daljšega počitka konje vsaj nekaj časa vsak dan prepeljati. — Po takem počitku moramo pa konje le polagoma privaditi k težjemu delu, šele potem bodo mogli brez škode za svoje zdravje prenesti tudi hujši napor.

Volilci! Vsi za Nar. bloki!

VAŽNO POGLAVJE.

Čas sajenja sadnega drevja in čas precejpljanja se bliža. Kdor še ni naročil drevja za spomladno saditev, naj hiti, sicer ne bo dobil nič ali pa izbirek. Kdor namerava precejpljati — in to bi moral nameravati sleherni sadjar v Sloveniji — naj si oskrbi pravočasno cepiče, ker januar in februar sta za to najugodnejša meseca. Cepiči, ki jih narežemo sedaj, počakajo zdravi in čvrsti do maja meseca, ako jih hranimo v mrzli kleti, v vlažnem pesku ali mahu. Kar pa odrežemo šele marca ali celo aprila meseca, moramo uporabiti takoj.

Kaj bomo pa sadili in kaj bomo cepili? Dovolj smo govorili in pisali o največji napaki našega sadjarstva. Danes bi moralo biti vsakemu zavednemu sadjarju jasno, da se bo naše sadjarstvo, ki ječ pod težkim bremenom nešteti sort, rešilo le na ta način, da bomo odslej sadili in cepili po vseh slovenskih pokrajinah enotne sorte, ki so sposobne kupčijo v velikih množinah.

Preden bo sestavljen in objavljen končnovaljavni enotni sadni izbor, naj

jemo nekatere sorte jabolk in hrušk, ki bodo gotovo sprejete v ta izbor. To so sorte, ki uspevajo in obilo rodijo povsod v našem podnebju, v naših sadnih legah in zemljah in ki se bodo v večjih množinah vedno lahko prodale kot namizno sadje.

Kot izvrstno rano jabolko se priporoča beličnik, srednje debelo, rumenkasto jabolko prav dobrega okusa, ki zori že julija meseca. Ta sorta je samo za kraje v bližini večjih mest, kjer se lahko proda na trgu kot prvo jabolko.

Izborna jesensko jabolko za vse razmere je Jakob Lebel, debelo, lepo pisano, krasno jabolko za trg. Drevo je močne rasti in silno rodovitno.

Zimska jabolka: Carjevič ali rdeči mašancgar, bolj drobno, toda lepo rdeče jabolko, izvrstnega okusa in velike trpežnosti. Drevo zdravo, neobčutljivo in zelo rodovitno.

Baumanova reneta, srednje debelo, rdeče jabolko, neobčutljivo za transport, zelo trpežno in v kupčiji vpeljano. Drevo zdravo in rodovitno.

Damasonski kosmač, na solnčni strani temnordeč, srednje debel, neobčutljiv in v sadni trgovini zelo priljubljen kosmač. Drevo lepo zraščeno, zdravo in rodovitno.

Boikovo jabolko, debelo, kalvilo podobno, rumeno, na solnčni strani nekoliko rdeče nadahnjeno, jako lepo trdno in trpežno jabolko. Drevo neobčutljivo in zelo rodovitno.

Šampanjska reneta, srednje debelo, plosko jabolko rumene barve. Traja do novine. Stara dragocena trgovska sorta. Drevo trdo in rodovitno.

Rane žlahtne hruške so dovolj razširjene in ni treba posebne izbire. Vsak kraj ima svoje dobre sorte. Pač pa bi priporočali za kraje, kjer je v bližini sadni trg, sledeče izvrstne jesenske hruške, ki uspevajo prav povsod.

Stuttgartska kozačka (»gospodična«), bolj drobna rdečkasta hruška s krhkim sladkim mesom: zori že avgusta. Drevo zdravo, neobčutljivo in izredno rodovitno.

Williamovka, znana debela hruška rumene barve, izvrstnega okusa, silno rodovitna. Zori septembra.

Amanliška maslenka, srednje debela rjava sladka hruška, neznansko zdrave, močne rasti in silno rodovitna.

Avranška, srednje debela, podolgovata, lepo barvana hruška izbornega okusa. Drevo zdravo, pokončne rasti in zelo rodovitno.

Boskovka, dolga, rujava hruška izvrstnega okusa in zelo rodovitna. Zori oktobra, in se drži do novembra.

Vobče najbolj zanesljiva zimska hruška,

ki raste in bogato rodi povsod, je pastorjevka.

Najbolj priljubljena moštnica je in ostane tepka, le žal, da raste počasi in zarodi bolj pozno. Trpežno drevje dobimo, ako jo cepimo v krono na stalnem mestu na primerno močne hruškove divjake.

Vsega priporočila je vredna tudi koroška moštnica, ki rodi debel rumen sad brez izbirtka. Drevo je izredno rastno in zdravo ter silno rodovitno. Zarodi prav kmalu.

Za vinske lege ne moremo dovolj priporočati masovnice, ki je doma v krškem okraju, zlasti po vinorodnih legah šentjanske in mokronoške občine. To je hruška, ki glede sposobnosti za sušenje nima para. Sveža je sladka kakor med, suha daje prvovrstno blago, ki se lahko in drago proda. Uspeva pa samo v vinskih legah, v nižavah sploh ne raste.

Vse našete sorte — razen masovnice — se nahajajo vsaj posamezno že skoraj povsod in ne bo težko dobiti zanesljivih cepičev. Oddajale jih bodo tudi vse kmetijske šole. Od masovnice se dobe cepiči v Št. Janžu, v Tržiču, v Št. Rupertu, v Mokronogu ali na Trebelnem pri Mokronogu.

Pa ne mislite, da bi morali cepiti vse našete sorte. Nasprotno! Najbolj pametno stori tisti, ki si izbere iz naštetih eno ali dve sorti in tisto potem sadi in cepi v večjem številu. Zanesljive so vse. To načelo velja zlasti za jabolka.

Končno še nekaj! Kdor ima že v svojem sadovnjaku sorte, ki so za trgovino sposobne, naj izbere eno, ki mu v vsakem oziru najbolj ugaja in naj razmnožuje samo tisto. V nekaterih letih se bo prepričal, kako prav smo mu svetovali. Delo v sadovnjaku bo vedno lažje, dohodek pa vedno večji.

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroj

s pogrezljivim transporterjem (glabeljc). Z odnosnim premikom, je pripravljen za štepanje, vzenje ali šivanje.

LUDOVIK BARAGA,
Ljubljana, Selenburgova 6/I.

15letno jamstvo!

15letno jamstvo!

Originalne potrebščine za

OPALOGRAPH

(Fixat, Preservat)

dobite edino pri

Lud. Baraga, Ljubljana.
Selenburgova ul. 6/I.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
registrovano zadrugo z omejeno zavezo v Ljubljani
Mestni trg šte. 6

ki ima že

nad 10.000.000 Din jamstvene glavnice.
Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje najugodnejše.

Od 130 učenjakov in strokovnjakov urejevani
LEKSIKON (srbsko-hrvatsko-slovenski)
Narodna enciklopedija

Srbov, Hrvatov in Slovencev začne izhajati v zvezkih po Din 40— brez poštnine. — Predvideno je za celo knjigo 17 zvezkov po 12 tiskanih pol. — Ta knjiga, ki je bila dosedaj zelo pogrešana, bo neprekosljive važnosti za vsakega Slovence, Hrvata in Srba. — Ponovne časopisne ocene o tej knjigi izidejo v kratkem. Naročila sprejema
Josip Sajé, slavní zastopnik N. E. za Slovenijo
v Ljubljani, Mestni trg 25/I.

Sprejmejo se v vseh krajih Slovenije, posebno v Mariboru in Celju zastopniki, katerim je zagotovljen stalen dohodek. Oglasi v N. E. se računajo po dogovoru.